

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

“Я знала. Я вірила.
О, Боже, сину! “Мама ©”
(станом на 26.04.2023 визволили
з російського полону 2279 українців)

**Українці вірять у повернення додому.
Ми – працюємо над цим!**

Права людини в Україні

від початку повномасштабної збройної агресії Росії проти України

2279

осіб звільнених з російського полону

з них
→

142

цивільних

≈
20000

осіб стали цивільними заручниками РФ, зникли безвісти або перебувають на ТОТ*

*За інформацією дотичних до цієї проблематики державних органів

8 534

убитих мирних жителів

14 373

поранені мирні жителі

471

загибла дитина

949

поранених дітей

406

зниклих дітей

19 393

дитини, примусово вивезені до Росії

1.4
млн

осіб без доступу до води через руйнування інфраструктури

4.6
млн

осіб мають обмежений доступ до води

4.8
млн

осіб стали ВПО

8.2
млн

осіб отримали прихисток за кордоном

3 172

зруйнованих навчальних закладів

909

зруйнованих дитсадків

1 216

зруйнованих закладів охорони здоров'я

494

зруйнованих релігійних споруд

1 322

зруйнованих об'єктів культури

153 860

зруйнованих або пошкоджених будинків

117

зруйнованих вокзалів та станцій

344

зруйнованих мостів та мостових переходів

572

зруйновані котельні

412

зруйнованих заводів і підприємств

* Дані на 27.04.23

Ще одне жорстоке вбивство українського військового

12 квітня російські військові в мережі опублікували відео жорстокого вбивства, ймовірно, українського полоненого, якому ножем відрізали голову. Подібні публікації також з'явилися на ресурсі CNN.

Росіяни розповсюджували це відео у своїх каналах, до якого писали жахливі коментарі з глибокою ненавистю до України й українців. Таке вбивство та реакція на нього росіян – черговий доказ геноциду українського народу.

Вчиняти такі страти та розповсюджувати відео-докази їх російська сторона може з декількох причин. По-перше, це інформація для внутрішньої аудиторії, щоб посилити у суспільстві антиукраїнські наративи. По-друге, це так зване «хрещення кров'ю». Найімовірніше, російські командири віддають накази своїм підлеглим, щоб ті вчиняли подібні дії й знімали все на камери. По-третє, це елемент залякування своїх військових, насамперед, щоб вони не здавалися в український полон і думали, що з ними теж будуть вчиняти так. А також як компромат, що шляху назад уже немає.

Публічна страта полоненого – це ще один доказ порушення норм Женевських конвенцій, міжнародного гуманітарного права та порушення фундаментального права на життя!

Омбудсман України Дмитро Лубінець звернувся з листами до Верховного Комісара ООН з прав людини, Моніторингової місії ООН в Україні, Генерального Секретаря ООН, Міжнародного Комітету Червоного Хреста та закликав зробити все можливе, аби винні понесли покарання за кожен воєнний злочин. А також, щоб цей випадок окремо був зафіксований у всіх звітах міжнародних організацій. Уповноважений вимагає, щоб питання негідної поведінки щодо військовополоненого окремо розглянули на майданчику Комітету ООН з прав людини.

Також він розіслав це відео колегам-омбудсманам світу з проханням, щоб вони у своїх країнах продовжували лобювати питання підтримки України. А ще для того, щоб парламенти їхніх країн визнавали Росію країною-терористкою, а російську агресію – геноцидом українського народу.

Обстріли Росії – тероризм проти мирного населення

Російська армія продовжує обстрілювати мирні міста України. Жертвами стають цивільні громадяни, адже країна-агресор цілеспрямовано влучає у житлові будинки, заклади охорони здоров'я, освіти та культури.

Напередодні Великодня, 14 квітня, росіяни вкотре обстріляли місто Слов'янськ.

Внаслідок цього обстрілу загинули 13 людей, серед яких – 2-річна дитина.

Країна-агресор залишає по собі тільки смерть, біль і нещастя. За кожен злочин – не уникнути відповідальності. Винні мають понести сувору, але справедливую відповідальність!

Окрім цього, Росія щоденно обстрілює місто Херсон. Так, внаслідок обстрілу 18 квітня по Центральному ринку міста загинула одна людина, а дев'ять – отримали поранення.

А на Великдень, 16 квітня, російська армія вдарила по Запоріжжю та області. У самому місті є влучання у зеленій зоні. Також у Комишувасі постраждала місцева церква та будівлі навколо неї. Крім того, обстріляла Снігурівку, що у Миколаївській області.

Щоденно від обстрілів потерпають й інші міста та селища у Запорізькій, Сумській, Харківській, Дніпропетровській, Чернігівській та інших областях.

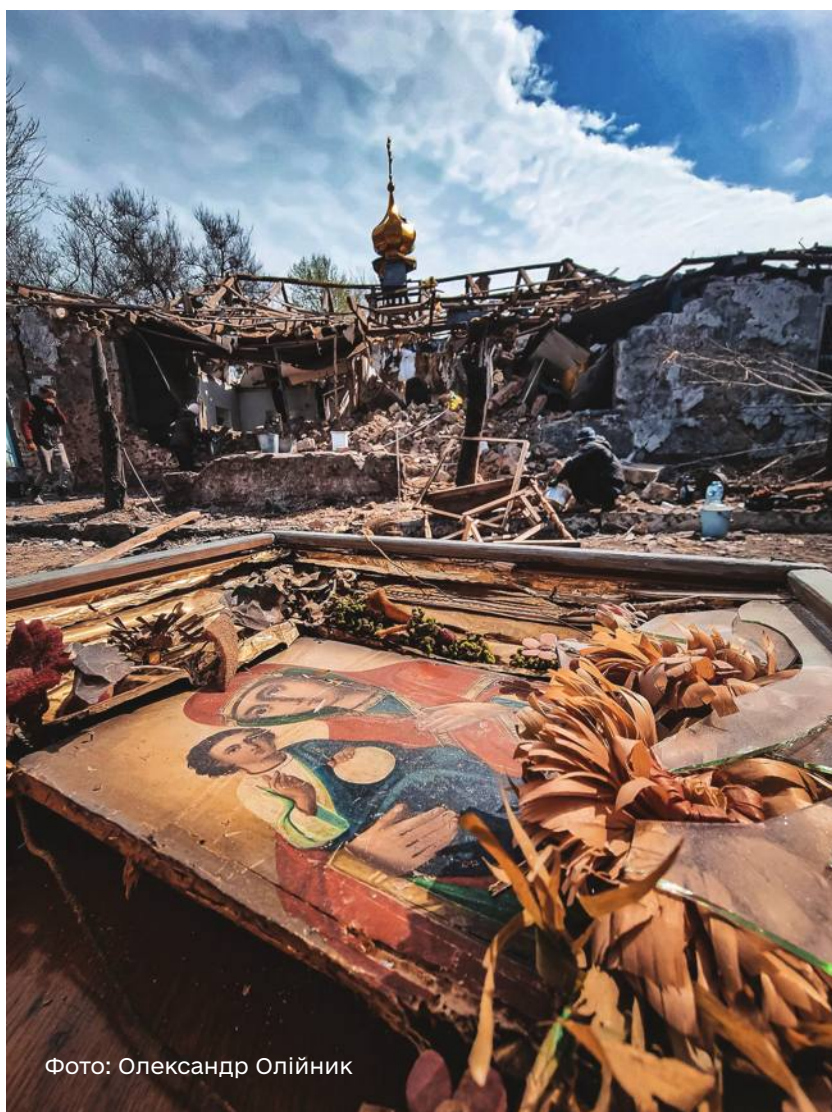

Фото: Олександр Олійник

Боремося за повернення додому кожного українця!

Від початку повномасштабного вторгнення Україна повернула **2279 українців і українок** із російського полону станом на 24 квітня. Зокрема у квітні відбулося три обміни полоненими.

Так, 3-го квітня вдалося повернути додому 12 українців, які перебували в російському полоні. П'ять з яких – тяжкопоранені. Це відбулося у відповідь на репатріацію тяжкопоранених та тяжкохворих полонених російських військових.

10-го квітня додому повернулися ще 100 українців. Наймолодшому з визволених – 19 років.

Ще один великий обмін відбувся 16-го квітня – 130 українських воїнів. 48 зі 130 звільнених оборонців під час цього обміну вважалися зниклими безвісти. Частина з урятованих мають поранення, контузії та втрачені кінцівки. Найстаршому зі звільнених оборонців – 58 років, наймолодшому – 21 рік.

Усі представники Координаційного штабу працюють для того, аби якомога більше наших громадян повернулися на рідну землю. І ця робота триватиме до повернення останнього українця!

Традиційна бесіда з російськими військовими, які незаконно перебували на території України. Вони не мають до України жодних скарг і пропозицій. Чергове підтвердження того, що Україна дотримується Женевських конвенцій!

Зустрічі з рідними українських військових, які перебувають у полоні ворога

Протягом квітня у стінах Офісу Уповноваженого відбулася низка зустрічей із членами сімей військових, які перебувають у російському полоні. Зокрема, 501 ОБМП та оборонців острова Зміїний. Також відбувалися й зустрічі з родичами цивільних громадян, яких незаконно утримує Росія.

Попри все, Україна продовжує працювати для повернення додому кожного громадянина!

Також в Офісі Омбудсмана відбулася зустріч з членами родин загиблих та поранених військовополонених в Оленівці, де від вибуху загинули понад 50 українських захисників.

Зокрема родичі висловили розчарування щодо діяльності та невиконання своїх обов'язків представниками МКЧХ. Рідні повідомляли про те, що вони не можуть надати інформації про умови перебування українських полонених та неякісно здійснювали анкетування під час виходу військових з «Азовсталі».

Зі слів представника Департаменту протидії злочинам, вчинених в умовах збройного конфлікту від Офісу Генпрокурора, нині здійснюється експертиза, яка дозволить встановити від якого типу озброєння загинули українські захисники, які перебували у російському полоні.

Наприкінці зустрічі з рідними поспілкувався військовослужбовець полку «Азов», який раніше був у полоні та утримувався в Оленівці. Він розвінчав рідним чимало міфів та небилиць, які лунали у ЗМІ.

Дмитро Лубінець підкреслив, що він і його Представник з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони Олександр Кононенко входять у Координаційний штаб і працюють для того, аби кожен українець повернувся на Батьківщину. Також на всіх міжнародних майданчиках Уповноважений привертає увагу до трагедії в Оленівці й схиляє до того, що варто провести розслідування для з'ясування всіх обставин трагедії.

Знайшли спосіб для додаткової верифікації українських військових, які перебувають у полоні РФ

Секретаріат Уповноваженого підписав Меморандум про співробітництво з Київським науково-дослідним інститутом судових експертиз Міністерства юстиції України. Омбудсман України Дмитро Лубінець з директором інституту Олександром Рувиним домовилися про співпрацю у сфері забезпечення гарантій державного захисту конституційних прав і свобод громадян, поглибленій взаємодії в галузі технічного та інформаційного забезпечення проведення судових експертиз та експертних досліджень.

Інституції спільно напрацьовуватимуть процедуру додаткової верифікації українських військових, які перебувають у полоні на території РФ. Інструментарій наступний: родичі звертатимуться в Офіс Уповноваженого, який звертатиметься до Київського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України. Інститут робитиме експертизу на підставі фотографій і даватиме результати експертизи. Якщо вона покаже, що це одна й та ж людина, то це буде підставою додатково верифікувати військового, який перебуває у полоні.

Окрім підтвердження особи, експертиза може надавати висновки щодо моральних збитків громадян, які перебували в полоні.

Цю ідею підтримали на рівні Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими.

Олександр Кононенко

Представник Уповноваженого з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони

✉ kononenkoov@ombudsman.gov.ua

Російські спецслужби завадили повернутися додому українській дитині

Уповноважена при президенті РФ з прав дитини Марія Львова-Белова, котра була "удостоєна" гаазького ордера на арешт за воєнні злочини, під час своєї пресконференції для іноземних ЗМІ публічно повідомила про те, що російські спецслужби завадили повернутися додому українській дитині.

Йдеться про громадянина України, 17-ти річного Богдана Єрмохіна, якого російські солдати спочатку вивезли з Маріуполя у Донецьк, а потім у РФ у прийомну сім'ю. Юнак має сестру в Україні та громадянство України. Тому, примусове переміщення його на територію країни-агресора – не «порятунок», як це зауважує Львова-Белова, а злочин.

Мало того – хлопець намагався самостійно повернутися на Батьківщину. Фактично він доїхав до Білорусі. Однак для того, аби українські діти не мали змоги повернутися додому, в Росії залучають спецслужби. Богдана затримали та повернули назад до РФ.

Ця історія – чергове публічне зізнання у скоєних військових злочинах – викраденні українських дітей. За це неодмінно повинне бути справедливе покарання. Офіс Омбудсману України щодо цього факту і подібних випадків буде звертатися до компетентних органів.

Додому повернувся депортований Росією неповнолітній хлопець

Вдалося повернути дитину, депортовану до РФ із тимчасово окупованої території Херсонської області.

На початку року до Омбудсману Дмитра Лубінця звернулася бабуся з проханням допомогти у поверненні онука Артема, якого разом із іншими вихованцями Олешківського дитячого будинку-інтернату Херсонської області депортували до РФ.

Жінка повідомила, що як тільки їй стало відомо, що вихованців зазначеного будинку-інтернату вивозять до РФ, вона особисто поїхала до закладу, аби забрати онука. Проте Артема разом із іншими вихованцями на той час вже перевезли на територію РФ, звідти до тимчасово окупованого Криму, а згодом до м. Скардовськ. Утім адміністрація закладу, в якому перебував Артем, відмовилася повертати дитину.

“За моїм зверненням до органу опіки та піклування щодо вжиття заходів з метою захисту прав та інтересів дитини, у лютому бабусю призначили піклувальником над онуком та вжили інші заходи щодо повернення дитини на підконтрольну Україні територію. Вдячний службі у справах дітей Херсонської ОДА, Дніпровській районній у м. Херсоні раді, БО «Благодійний Фонд «СОС Дитячі містечка Україна» та БФ «Посмішка ЮА»”, – зауважив Дмитро Лубінець.

З актуальними даними щодо порушення прав дітей внаслідок збройної агресії РФ можна ознайомитися на порталі «Діти війни»

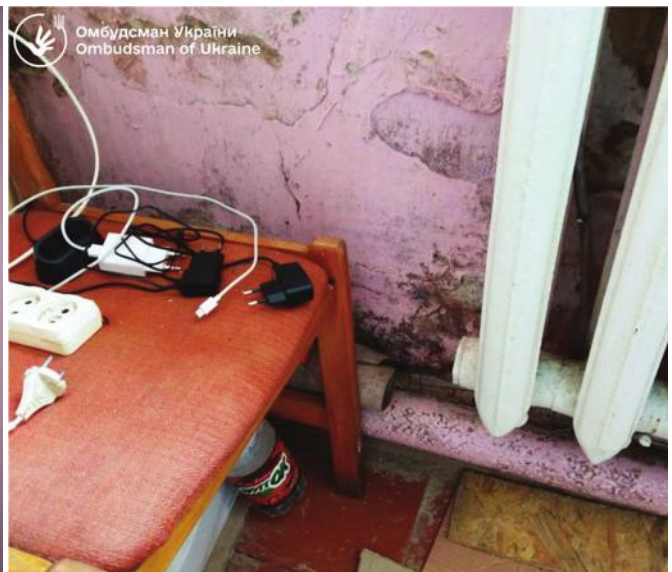
Анна Приходько

Директор Департаменту моніторингу додержання прав дитини та сім'ї, молоді та спорту

✉ prykhodko@ombudsman.gov.ua

Фіксуємо порушення прав внутрішньо переміщених осіб

Протягом квітня працівники Офісу Омбудсмана здійснили низку моніторингових візитів до місць компактного проживання внутрішньо переміщених осіб. Зокрема вони відвідали **Дніпропетровську, Тернопільську та Полтавську області**, де зафіксували незадовільні умови проживання переселенців – приміщення без ремонту, з пліснявою, грибок.

Окрім цього, у місцях компактного проживання не вистачає меблів для місць загального користування.

У деяких приміщеннях є проблеми з душовими кімнатами, а в одному із закладів переселенці сплячуть послуги з водопостачання у порядку, який не визначений законодавством.

Серед іншої проблематики місць компактного проживання – кімнати в незадовільному технічному та санітарно-гігієнічному стані; продукти зберігаються в антисанітарних умовах; не забезпечене роздільне проживання для окремих сімей, дітей, чоловіків і жінок. Іноді трапляється завищена вартість оренди кімнат, яка для більшості ВПО є непосильною.

Працівники Офісу Омбудсмана поспілкувалися з переселенцями та пояснили їм механізм отримання медичної, психологічної та юридичної допомоги. ВПО отримали інструкції щодо дій у разі порушення їхніх прав.

За результатами моніторингу працівники Офісу складуть звіти, а також нададуть рекомендації центральним органам виконавчої влади та обласній військовій адміністрації щодо сприяння в усуненні виявлених проблем і забезпеченні потреб ВПО.

Ольга Алтуніна

Представник Уповноваженого з питань захисту прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії проти України

✉ altuninaom@ombudsman.gov.ua

Боротьба на міжнародній арені

У квітні Уповноважену з прав людини у РФ Тетяну Москалькову виключили із членів ENNHRI. Участь у процесі голосування за виключення російської інституції із членів ENNHRI взяв й Омбудсман Дмитро Лубінець.

У голосуванні також взяли участь члени ENNHRI із статусом А. Підставою проведення голосування стало те, що Омбудсман РФ здійснювала свою діяльність у спосіб та всупереч меті, яка визначена Статутом ENNHRI.

Під час свого виступу Уповноважена з прав людини в РФ заявила про вихід із Європейської мережі національних інституцій з прав людини, напевно передчуваючи негативний результат голосування для її інституції. Також використовувала наративи російської пропаганди про біолабораторії США та «нацистів».

Це вперше за історію існування об'єднання, коли виключають одного із членів.

“Росія не звертає уваги на порушення прав людини з їхнього боку: вбиває, обстрілює мирні міста, катує, руйнує домівки, викрадає українських дітей, утримує в полоні цивільне населення та не дотримується Женевської конвенції про поводження з військовополоненими. Росія чинить геноцид нашого народу і порушує всі норми міжнародного гуманітарного права, тому і має бути виключена зі всіх міжнародних організацій. Світ бачить правду і робить висновки”, – сказав Дмитро Лубінець.

Омбудсман України вдячний колегам, які проголосували за виключення інституції Росії, що не відповідає меті існування інституції з прав людини в цілому та використовує європейські платформи для висловлення політичних гасел із російської пропаганди.

Ольга Стрепченко

Директор Департаменту міжнародного співробітництва та європейської інтеграції

✉ strepchenko@ombudsman.gov.ua

Захист інформаційних прав

У квітні до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини звернулися громадяни щодо порушення Верховним Судом вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації» у зв'язку з ненаданням відомостей щодо виплаченої заробітної плати одному із суддів за певний період у відповідь на запити на інформацію.

У межах здійснення парламентського контролю до Суду направили акти реагування з метою поновлення права заявників на інформацію.

У відповідь Суд поінформував про відсутність можливості надати запитувану інформацію, оскільки заявники не дотрималися вимоги ст. 10 Закону України «Про доступ до публічної інформації», таким чином законні вимоги Представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо повторного розгляду запиту та надання запитуваної інформації не виконані. Однак насправді всіх вимог громадяни дотрималися.

Зважаючи на викладене, стосовно посадової особи Верховного Суду склали два протоколи про адміністративні правопорушення за ст. 188-40 КУпАП, а саме: невиконання законних вимог Представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; та за ч. 2 ст. 212-3 КУпАП – ненадання інформації. Зазначені протоколи направлені до місцевого загального суду.

Юлія Деркаченко

Представник Уповноваженого
з інформаційних прав

✉ derkachenko@ombudsman.gov.ua

Рівність та недискримінація – основні принципи міжнародно-правових норм у сфері прав людини

Омбудсман України Дмитро Лубінець виступив у межах Конференції «Забезпечення впровадження реформ у сфері протидії дискримінації в Україні, відповідно до європейських стандартів» у Варшаві на тему: «Підтримка рівності та недискримінації в Україні».

«Рівність у всіх сферах – запорука розвитку суспільства. Україна працює, щоб не було привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками», – підкреслив Омбудсман.

Під час свого виступу він розповів про основні напрямки роботи Секретаріату Уповноваженого щодо підтримки рівності та недискримінації в Україні. Зокрема зазначив про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків у різних сферах суспільних відносин; захист прав представників ЛГБТІК-спільноти; захист від дискримінації за релігійною ознакою; боротьбі з мовою ворожнечі. Він також наголосив на реалізації Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні.

Дмитро Лубінець окремо звернув увагу на проведення моніторингових візитів у місця компактного проживання нацменшин. Зазначив, що Україна посилює законодавче регулювання та державну політику у питаннях захисту нацменшин.

Окрім того, він наголосив, що військова агресія РФ проти України спричинила численні порушення релігійних прав громадян, знищує релігійні споруди – пам'ятки історії та культури. Однак Україна завжди була відкрита та толерантна до всіх релігій світу, а права вірян – захищені законом.

Омбудсман України запросив представників Ради Європи особисто приїхати до України, запропонував спільно реалізувати низку проєктів, а також подякував за співпрацю, постійну підтримку та комунікацію з Україною, та, зокрема, з Офісом Омбудсмана.

Візит до місця компактного проживання нацменшини (спільноти)

У квітні відбулися моніторингові візити щодо перевірки додержання прав і свобод представників ромської національної меншини (спільноти) в умовах воєнного стану в Закарпатській області.

Моніторингова група відвідала місця компактного проживання у містах Мукачево, Берегове та Ужгород.

Після цього учасники моніторингової групи зустрілися з представниками Міжнародного фонду «Неека», який займається наданням соціально-гуманітарної та юридичної допомоги. У межах цієї зустрічі обговорили питання документування осіб без громадянства.

Упродовж відрядження моніторингова група провела робочі зустрічі з представниками державних установ, під час яких команда моніторів обговорила питання освіти, недискримінації під час проведення мобілізації та сприяння документуванню місцевого населення.

Михайло Спасов

Представник Уповноваженого з рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів

✉ spasov@ombudsman.gov.ua

Права людей у місцях несвободи

У квітні працівники Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму здійснили понад 10 моніторингових візитів.

Так, працівники Офісу Омбудсмана здійснили моніторинговий візит до Відділу поліції №3 Вінницького районного управління поліції ГУНП у Вінницькій області, з метою з метою вивчення реагування на повідомлення про домашнє насильство працівниками правоохоронних органів.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» виявлення фактів домашнього насильства та своєчасне реагування на них, прийом і розгляд заяв і повідомлень про вчинення домашнього насильства, а також надання допомоги постраждалим особам віднесено до повноважень органів Національної поліції України.

У ході моніторингового візиту оглянуті повідомлення про домашнє насильство, що надійшли за період 2023 року та вивчені матеріали розглядів.

За наслідком ознайомлення із опрацьованими матеріалами, що містять остаточний висновок з перевірки встановили не дотримання вимог ч. 36 пункту 4 Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, що затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 за №658, відповідно до якого посадова особа підрозділу Національної поліції повинна не пізніше однієї доби, інформувати відповідну службу у справах дітей за допомогою телефонного зв'язку, електронної пошти, у разі якщо постраждалою від насильства або кривдником є дитина або постраждала особа звернулася разом із дитиною.

Крім того, в матеріалах відсутні передбачені п. 5 Порядку роз'яснення прав постраждалій особі щодо отримання нею повної та вичерпної інформації про її права, у тому числі право на соціальні послуги, медичну, соціальну, психологічну допомогу, якими вона може скористатися; право на безоплатне отримання відповідно до законодавства соціальних послуг, медичної, соціальної та психологічної допомоги відповідно до її потреб; право на безоплатну правову допомогу тощо.

Відповідно до ст. 71 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії насильству за ознакою статі, є підрозділи органів Національної поліції служби у справах дітей, органи управління освітою, органи охорони здоров'я, а отже працівники поліції повинні співпрацювати із вказаними службами.

Під час візиту монітори звернули увагу на те, що деякі матеріали перевірки, повідомлення про можливе вчинення домашнього насильства, яке передбачене ст. 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення, містять лише рапорт із фабулою обставин, яка фіксувалась при отриманні дзвінка на «гарячу лінію» 102, та результати відпрацювання по даному виклику, без відібрання письмових пояснень можливих потерпілої особи, кривдника та пояснень свідків/очевидців.

За результатами моніторингу готується звіт з відповідними рекомендаціями.

Віталій Нікулін

Представник Уповноваженого з прав людини в місцях несвободи

✉ nikulin@ombudsman.gov.ua

Загрози довкіллю внаслідок обстрілів

Наразі під російською окупацією майже 450 тисяч гектарів українських лісів, а бойові дії велися на 3 мільйонах гектарів земель лісового фонду. Згідно з інформацією Міндовкілля, 20% природоохоронних територій України уражені війною. Майже мільйон гектарів заповідних площ потерпають від збройного конфлікту.

Через повномасштабне вторгнення під загрозою знищення в Україні опинилися 16 Рамсарських водно-болотних угідь міжнародного значення площею близько 600 тисяч гектарів, 160 територій Смарагдової мережі загальною площею 2,9 мільйона гектарів та 2 біосферні заповідники.

Загальний викид в атмосферне повітря від зруйнованих об'єктів і пожеж вже перевищив 40 мільйонів тонн забруднюючих речовин.

Крім того, через пошкодження будинків внаслідок бойових дій утворюються величезні обсяги будівельних відходів, поводження з якими потребує ресурсів. За приблизними даними, загалом в Україні наразі налічується вже близько 1,4 млрд тонн будівельних відходів, що утворилися внаслідок воєнних дій.

Забруднення ґрунтів унеможлиблює вирощування сільськогосподарських культур, а токсичні речовини провокують хвороби у цілих поколінь, викиди парникових газів прискорюють кліматичну кризу, тобто є частиною глобальної загрози, а не лише проблемою України.

Безпекова ситуація у доквіллі та забезпечення населення потребує подальшого моніторингу та своєчасного реагування.

Пенсії та грошова допомога для українців доступні за кордоном: Кабмін врахував рекомендації Омбудсман

Українські громадяни, які отримали тимчасовий захист або статус біженця, можуть отримувати пенсійні виплати та грошову допомогу безпосередньо в країні перебування.

Постановою Уряду України № 328 передбачається, зокрема можливість отримувати пенсійні виплати міжнародними переказами через «Укрпошту», за умов наявності в неї технічної можливості. Особливо це актуально для пенсіонерів, які не мають поточних рахунків, відкритих в українських банках.

Також заява про виплату пенсії або грошової допомоги може прийматися органом Пенсійного фонду України або органом соцзахисту населення через установи уповноваженого банку, зокрема в електронній формі з використанням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, одержувача та уповноваженого працівника банку.

“Підтримую затверджені зміни до законодавства, адже вони врегульовують питання виплати пенсій та грошової допомоги для громадян України, які внаслідок повномасштабного вторгнення РФ на територію України вимушені були покинути свої домівки та шукати захисту за кордоном, відповідно до наданих мною з цього приводу рекомендацій Міністерству соціальної політики України”, – зауважив Дмитро Лубінець.

Таким чином, для українських громадян, які отримали тимчасовий захист в інших країнах або статус біженця, спростили механізм отримання пенсійних виплат та грошової допомоги без виїзду на територію України. **Ухвалені зміни сприятимуть реалізації права громадян України на державне пенсійне забезпечення та грошову допомогу.**

Олена Колобродова

Представник Уповноваженого з соціальних та економічних прав

✉ kolobrodova@ombudsman.gov.ua

З ініціативи Уповноваженого усунули прогалину в законодавстві щодо забезпечення права засуджених на пенсію

У межах здійснення парламентського контролю за дотриманням конституційних прав і свобод людини і громадянина Уповноважений виявив прогалину в законодавстві в частині відсутності визначення обов'язку повідомлення та строку протягом, якого адміністрація виправних закладів повинна повідомити відповідний територіальний орган пенсійного фонду про прибуття засудженого пенсіонера до такого закладу. У разі переведення засудженого пенсіонера із одного виправного закладу до іншого, зокрема у разі здійснення переведення до виправної установи, розташованої на території іншої адміністративно-територіальної одиниці, у зв'язку із відсутністю чітко визначеного строку та обов'язку повідомлення відповідному територіальному органу пенсійного фонду про прибуття засудженого пенсіонера установи виконання покарань здійснювали таке повідомлення на власний розсуд.

З метою превенції подальших порушень прав засуджених пенсіонерів з ініціативи Уповноваженого Міністерство юстиції України 16 лютого 2023 року видало наказ № 631/5 «Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України», яким внесли зміну до розділу V Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 28 серпня 2018 року № 2823/5, пункт 4 якого встановлює, що протягом 10 днів з дня прибуття засудженого пенсіонера до установи виконання покарань (призначення засудженого для роботи з господарського обслуговування слідчого ізолятора) адміністрація установи виконання покарань (слідчого ізолятора) з метою переведення виплати пенсії за місцем відбування покарання засудженого повідомляє територіальний орган Пенсійного фонду України.

Такі зміни сприятимуть дотриманню права засуджених пенсіонерів на соціальний захист.

Олена Фролова

Представник Уповноваженого в системі
судоустрою з права на справедливе правосуддя та
представництва в Конституційному Суді України

✉ frolova@ombudsman.gov.ua

Робота регіональних мереж

Протягом квітня на Одещині та Дніпропетровщині запрацювали два Консультаційні центри Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

У них жителі областей зможуть отримати консультації з питань, пов'язаних з порушеннями прав людини; консультації щодо шляхів повернення дитини або сімей із дітьми з тимчасово окупованих територій; офлайн та онлайн-консультації щодо отримання свідоцтва про народження дитини в умовах воєнного стану або його легалізацію, якщо документ отриманий на тимчасово окупованій території; роз'яснення щодо встановлення контактів з дитиною, яку вивіз один із батьків за кордон. Також тут відвідувачі зможуть заповнити форми розшуку дитини або заявки на отримання допомоги дітям, які зазнали поранень і травмвань внаслідок війни, та інших питань, пов'язаних з порушеннями прав людини.

Участь у відкритті центрів взяли співробітники Офісу Омбудсмана, партнери з проєкту Уряду Канади «Супровід урядових реформ в Україні» (SURGe), представники органів державної влади та громадських організацій.

Особистий прийом громадян Омбудсманом

Кожного місяця, у перший четвер від його початку, Омбудсман України здійснює особистий прийом громадян.

Цього разу Дмитро Лубінець поспілкувався із заявницями стосовно їхніх питань та спільно обговорили шляхи їх розв'язання. Йому допомагав Представник Уповноваженого з прав людини в системі органів сектору безпеки й оборони Олександр Кононенко.

“Розумію, наскільки людям важливо, аби їх почули та допомогли у розв'язанні проблем. Також розумію, що громадянам важлива підтримка, адже інколи звернення бувають емоційними. Я завжди відкритий та роблю все, що передбачають мої повноваження, заради поновлення прав громадян!”, – сказав Омбудсман України.

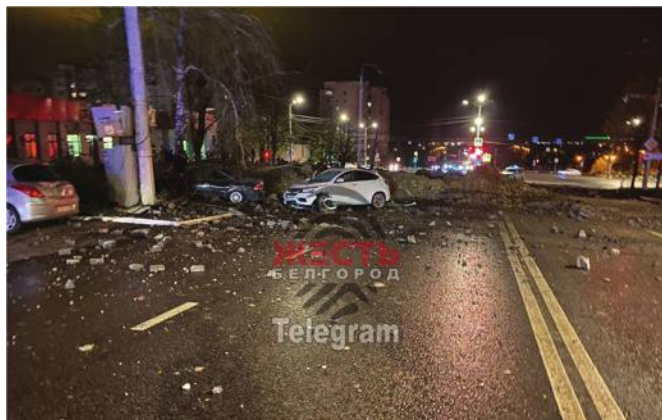

Про зброю змушені говорити усі, в тому числі і Омбудсман

Коли ми говоримо про захист прав людей, найважливішим є право людини на життя. Однак, коли цим правом нехтує інша держава, направляючи ракети в бік мирних людей, то про зброю змушені говорити усі, в тому числі і Омбудсман.

Зі слів речника Повітряних Сил ЗСУ, нині замість ракет, росіяни щоденно випускають з літаків близько 20 авіабомб по значній частині областей України. Маса однієї сягає 500-кілограмів! Такі авіабомби з району Белгорода російська авіація часто бомбардує сусідні українські прикордонні міста.

А ввечері 20 квітня про те, що таке 500-кілограмові авіабомби дізналися мешканці самого Белгорода, адже російський бомбардувальник Су-34 скинув таку авіабомбу на житловий район. Міноборони РФ причиною цього сухо назвало "позаштатне сходження боєприпасу". Наслідки – автомобіль на даху магазину, вирва серед дороги, значні пошкодження дорожнього покриття та приміщень поблизу, швидше всього є й травмовані громадяни (але про це в Росії не скажуть). Не встигли оговтатися від одного інциденту, як на вулиці вибуху знайшли нову бомбу, що не розірвалася. Через це евакуювали близько 3-ох тисяч росіян.

Ось історія ДВОХ російських авіабомб, які, маючи за ціль Україну, через помилку чи несправність впали там, де їх спорядили. Але, на жаль, на територію України їх летять тисячі у місяць. І їх історії починаються там, де закінчуються людські життя. Доли українських дітей, людей з інвалідністю, вагітних жінок, бабусь та дідусів можуть у будь-який момент обірватися через те, що 500-кілограмова авіабомба з російського літака впала на підвір'ї їхнього дому.

Світу варто усвідомити масштаби російського цинізму та українського болю. Варто зрозуміти, що українці досі захищаються і досі потребують допомоги, бо зло вийшло з берегів і хоче потопити у собі якомога більше територій.

Від початку повномасштабного вторгнення росіяни випустили по території України близько 4750 ракет різної дальності. Близько 2 475 ракет великої дальності загальною вартістю \$12,5 млрд та майже 2 300 ракет малої дальності на \$3,5 млрд. Журналісти вже встигли назвати ці ракетні удари однією з найдорожчих ракетних кампаній у сучасній історії.

Ми боремося за право на життя, тож ракети та авіабомби – це не те, з чим би хотіла лишитися в історії Україна!

Український фотограф **Євген Малолетка** став переможцем одного з найпрестижніших фотоконкурсів World Press Photo. Він здобув перемогу зі світлиною «Авіаудар по пологовому будинку в Маріуполі».

"На фотографії Ірина Калініна, їй 32 роки. Цей знімок був зроблений через 30 хв після удару по пологовому будинку №3 у Маріуполі. Ми бачимо евакуацію Ірини до "швидкої". Потім її доставили в другу обласну лікарню міста. На жаль, дитина вже народилася мертвою, а Ірину далі не змогли врятувати", – розповів фотограф.

“Гаряча лінія”
для звернень:

0800-50-17-20
(безкоштовно)

044-299-74-08

hotline@ombudsman.gov.ua

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

Російська Федерація та всі військові злочинці, яких вона направила в Україну, понесуть найсерйознішу відповідальність за зло, яке вони вчинили.

Україна ретельно документує кожен злочин і кожну жорстокість.
Усі винні, безсумнівно, будуть покарані.

Ми ніколи не забудемо і не пробачимо. Як і світ.

#StandWithUkraine

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
(з 1 липня 2022 року)

✉ lubinets@ombudsman.gov.ua

Гаряча лінія Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини: 0 800 50 17 20
електронна пошта: hotline@ombudsman.gov.ua

#StandWithUkraine

Права людини в Україні

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine